

BAŞ - BOYUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KLİNİK KARAR VERME

Doç. Dr. Fatma Cebeci

GİRİŞ

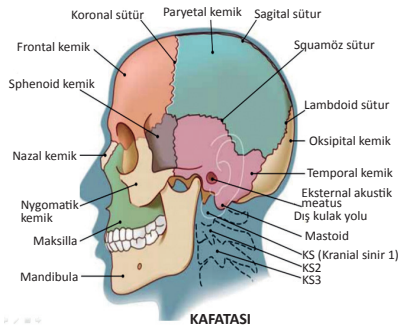
Baş ve boyun değerlendirilmesinde genellikle kafatası, gözler, oral kavite, troid bezi ile boyun lenf bezleri ele alınır.

BAŞ BOYUN ANATOMİK YAPI VE FONKSİYONLARI

BAŞ BOYUN YAPILARI

FONKSİYONLARI

KAFATASI

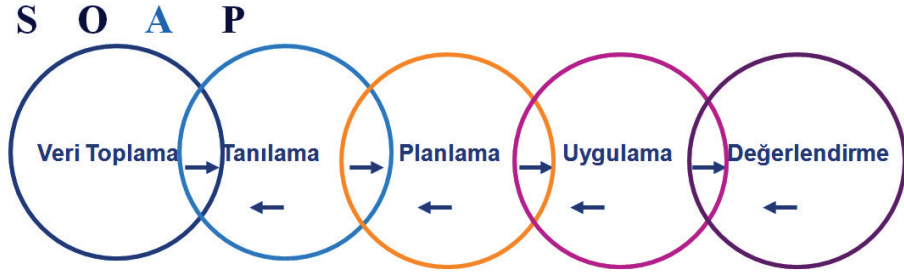

Kranial kemiklerin en temel görevi, hayati önemi olan beyni korumak ve desteklemektir.

Süturlar, kranial kemikleri birbirlerine bağlayan oynamaz eklemlerdir. Kemiklerin birbirleri ile birleştikleri kenarlarda ince fibröz ligament yer alır. yenidoğanlarda henüz kafatasını oluşturan kemikler tam temas halinde olmadığından, kemikler arasında fibröz bağlarla örtülmüş fontanel adı verilen yumuşak alanlar kolaylıkla hissedilebilir. Fontaneller, beynin büyümesine ve gelişmesine olanak tanır.

Yüz kemiklerinin görevi, yüze şekil vermek, gözleri korumak, solunum yolunun başlangıç yapısını oluşturmak ve çiğneme fonksiyonuna yardım etmektir.

Temporamandibular eklem, sağ ve sol eklem birlikte çalışması ile alt çenenin her türlü hareketini gerçekleştirir. Dönme hareketi ile birlikte kayma hareketi de yapabilen bir eklemdir.

SONUÇ

Sağlığın değerlendirilmesinde baş ve boynun değerlendirilmesi önemli ipuçlarını içermesi bakımından önemlidir. Bu nedenle belli bir plan doğrultusunda baş ve burada yer alan oluşumlar ile boynun değerlendirilerek elde edilen bulguların yorumlanması ve klinik karara varılması önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Başmak H, Ekem N, Yurdakul S, Özer A, Korkmaz Ş, Savaroğlu G, Arslan G, Şahin A, Aksak E (2010) Gözün Anatomisi ve Fizyolojisi. İstanbul, Türkiye Optik ve Optometrik Meslekler Derneği Yayını, s. 2-75.
2. Berkeşoğlu ÇÇ (2012) Deri Saç ve Tırnaklar, İçinde: Mosby Fizik Muayene El Kitabı, M Arıcı (Çeviri ed.). İçinde Seidel, H M, Ball J W, Danies J E, Benedict G W (2012) Mosby's Physical Handbook Examination. 6. Baskı, Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri, s.32-48.
3. Çavuş Ş (2012) Baş ve Boyun, İçinde: Mosby Fizik Muayene El Kitabı, M Arıcı (Çeviri ed.). İçinde Seidel, H M, Ball J W, Danies J E, Benedict G W (2012) Mosby's Physical Handbook Examination. 6. Baskı, Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri, s.57-67.
4. Çavuş Ş (2012) Lenfatik Sistem, İçinde: Mosby Fizik Muayene El Kitabı, M Arıcı (Çeviri ed.). İçinde Seidel, H M, Ball J W, Danies J E, Benedict G W (2012) Mosby's Physical Handbook Examination. 6. Baskı, Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri, s.49-56.
5. Çocuklarda yaşa göre Büyüme Eğrisi Değerleri <http://www.koruyucuiaile.gov.tr/cocuk/cocuklarda-yasa-gore-buyume-egrisi-degerleri> (Erişim tarihi: 6.6.2016).
6. Demir Önal E (2012) Göz, İçinde: Mosby Fizik Muayene El Kitabı, M Arıcı (Çeviri ed.). İçinde Seidel, H M, Ball J W, Danies J E, Benedict G W (2012) Mosby's Physical Handbook Examination. 6. Baskı, Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri, s.68-76.
7. Dilber M (2003) Boyun Diseksiyonları Klasifikasyonu <http://kbb.uludag.edu.tr/bo-yundiseksiyonklasifikasyon.htm> (Erişim tarihi 22.6.2016). Dillon PM. (2003) Nursing health assessment: a critical thinking, case studies approach. Philadelphia, Davis Company, s. 195-243.
8. Ekinci AP, Baykal C (2012) Sistemik Hastalıklarda ve Sendromlarda Oral Mukoza, Türkderm, 46 (2): 96-104. DOI: 10.4274/turkderm.46.s2.18.

9. Fuller J, Schaller-Ayers J (2000) Health assessment A Nursing Approach. 3. Ed. Philadelphia, Lippincott, s. 59-98.
10. Goldberg C. Head and Neck Exam https://meded.ucsd.edu/clinicalmed/pe_head-neckexam.pdf (Erişim tarihi: 6.5.2016).
11. Görgülü RS (2014) Hemşireler için Fiziksel Muayene Yöntemleri. 1. Baskı. İstanbul, İstanbul, Medikal Yayıncılık. S. 69-111.
12. <http://www.med-ed.virginia.edu/courses/pom1/pexams/HEENT/> The HEENT or Head Eye Ear Nose and Throat Exam (Erişim tarihi: 6.5.2016).
13. <http://www.xn--aciltp-t9a.com/glasgow-koma-skoru> Glasgow Koma Skoru Nedir? Nasıl Hesaplanır? (Erişim tarihi: 9.6.2016).
14. Jarvis C (2012) Student Laboratory Manual Physical Examination and Health Assessment, Sixth ed. St Louis, Elsevier Saunders, s 93-102.
15. Kuyurtar F (2013) Baş-Göz-Kulak-Burun-Boğaz Muayenesi Klinisyen/ öğrenci hemşire ve ebeler için Fizik Muayene. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri Nobel matbaa, S. 25-42.
16. Rhoads J, Petersen S (2014) Advanced Health Assessment and Diagnostic Reasoning,. 2.nd.Ed. Burlington, Jones &Barlett Learning,S 24-36,168-206.
17. Samet Özer S, Kazancı NÖ, Erhan Karaaslan E, Yılmaz R (2013) Fontanel Değerlendirilmesi, Pediatric Practice and Research,1(1):4-9.
18. Seidel, Ball, Dains, Benedict (2006) Mosby's Physical Examination DVD Series, DVD 3, Head and Neck and Lymphatic System. Mosby Elseiver, ISBN-13 978-0-323-03513-2, ISBN 0-323-03513-2.
19. Şahin MT (2010) Sistemik Hastalıklarda Deri Bulguları, Türkiye Klinikleri J Fam Med-Special Topics,1(2):66-71.
20. Şimşek HC, Akkoyun İ, Yılmaz G (2014) Hematolojik Hastalıklarda Göz Bulguları, Journal of Retina-Vitreous, 22 (2):85-92.
21. Thompson J, Goldberg C. A Practical Guide to Clinical Medicine. Head and Neck Exam. UCSD School of Medicine and VA Medical Center, San Diego, California 92093-0611. <https://meded.ucsd.edu/clinicalmed/head.htm> (Erişim tarihi: 6.5.2016).
22. Yasak GA, Larenks ve trakea embriyolojisi, anatomisi, fizyolojisi. www.istanbuleah.saglik.gov.tr/.../larenks_ve_trakea_anatomisi_-_gorkem_yasak_c37. (Erişim tarihi: 9.6.2016).